

กระบวนการถ่ายภาพพระเครื่อง Process of Thai Amulet Photography

ชนกจิ โคนทอง¹

บทคัดย่อ

ภาพถ่ายพระเครื่องมีความสำคัญสำหรับผู้ศึกษาหรือทำธุรกิจด้านพระเครื่องเป็นอย่างมากภาพถ่ายพระเครื่องถูกนำไปใช้ในการออกแบบสื่อต่างๆ ทั้งสื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนั้นภาพถ่ายพระเครื่องจึงมีความจำเป็นอย่างมากและการที่จะได้มาซึ่งผลงานภาพถ่ายพระเครื่องที่มีคุณภาพนั้นจำเป็นต้องผ่านกระบวนการถ่ายภาพมาก่อน การวิจัยกระบวนการถ่ายภาพพระเครื่องนี้จึงมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษากระบวนการถ่ายภาพพระเครื่อง 2) เพื่อทดลองถ่ายภาพพระเครื่อง 3) เพื่อประเมินคุณภาพผลงานภาพถ่ายพระเครื่อง

การวิจัยนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยคือ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพพระเครื่องเพื่อศึกษา กระบวนการในการถ่ายภาพพระเครื่อง จากนั้นนำมาข้อมูลที่ได้มาใช้สร้างต้นแบบอุปกรณ์ถ่ายภาพพระเครื่องและทดสอบการถ่ายภาพ จากนั้นนำภาพที่ได้มาประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพพระเครื่อง เพื่อดูว่าภาพถ่ายที่ได้จากกระบวนการมีคุณภาพตามมาตรฐานของภาพถ่ายพระเครื่องที่ควรจะมีหรือไม่

ผลการวิจัยพบว่า อุปกรณ์และกระบวนการถ่ายภาพในงานวิจัยสามารถสร้างผลงานภาพถ่ายที่มีคุณภาพตามที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการถ่ายภาพประเมิน โดยผลงานภาพถ่ายพระเครื่องสามารถแสดงรายละเอียดของพระเครื่องได้อย่างชัดเจน สามารถแสดงสัดส่วนที่ถูกต้อง สีของเนื้อพระที่เหมือนจริง และความสวยงามในการจัดองค์ประกอบทั้งการใช้แสงและการเลือกฉากหลัง อยู่ในระดับคุณภาพสูง

คำสำคัญ: การถ่ายภาพ / พระเครื่อง / กระบวนการ

Abstract

Amulet photos are very important for those who study or do business in amulet very much. Amulet photos are used in various media designs. Both public relations promotion media and learning promotion media Therefore, the amulet photos are very necessary and to obtain a quality amulet photograph must be taken before the shooting process. The research of this amulet shooting process is therefore aimed at 1. To study the process of shooting amulets 2. To test the image of the amulet 3 . To evaluate the quality of the amulet photo work.

In research, there are steps in conducting research. Interview with experts in amulet photography To study the process for shooting amulets Then bring the data to be used to create the prototype of the amulet photography and test photography. Then take the pictures that have been evaluated by experts in the amulet photography. To see whether the photos obtained from the process are of the standard quality of the amulet photos that should be available or not.

¹ อาจารย์ โพรแกรมวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

The research found that Photographic equipment and processes in research can create quality photographic works as evaluated by experts in photography. The amulet photo can clearly show the details of the amulet. Can show the correct proportion The color of the real royal meat And beauty in composition, both using light and background selection In high quality.

Keywords: Photography / Thai Amulet / Process

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่องหลายท่าน เกือบทุกท่านต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ปัญหาในปัจจุบัน ในวงการพระเครื่องคือ มีการหลงแหนเทคนิคและความรู้ด้านพระเครื่องของตนเอง เป็นการยากที่จะรวมกันเป็นกลุ่มอย่างแท้จริง ผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่องหรือที่เรามักคุ้นเคยกับคำว่า “เซียนพระ” กลายเป็นคู่แข่งทางธุรกิจกันมากกว่าการเป็นเรื่องของความชอบความสนใจการเป็นนักสะสม หรือผู้ศึกษาในศิลปะพระเครื่องเสียอีก และที่สำคัญองค์ความรู้เกี่ยวกับพระเครื่องในปัจจุบันนั้นได้ถูกเก็บไว้กับตัวบุคคลมากกว่าที่จะถูกถ่ายทอดและเผยแพร่ให้กับผู้อื่นได้เรียนรู้ หรือเกิดการ “หวงวิชา” และบ่อยครั้งที่องค์ความรู้เหล่านี้มักจะสูญหายไปพร้อมกับการจากลาโลกของผู้เป็นเจ้าของวิชา ครั้นผู้ที่สนใจจะศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับพระเครื่องเหล่านี้ ก็ต้องมาศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (สันติ อภยราช, การสัมภาษณ์, 2560)

แม้ปัจจุบันจะมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับพระเครื่องมากมายในระบบอินเทอร์เน็ตแต่ก็ยังมีน้อยที่จะเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ การศึกษาพระเครื่องที่ดีที่สุดคือการศึกษาศาสตร์พระเครื่องจากพระของจริง การได้เห็นด้วยตาหรือสัมผัสด้วยมือ จะทำให้ผู้ที่ได้ศึกษาเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของพระเครื่องนั้นๆได้อย่างละเอียด แต่สำหรับพระแท้ที่มีมูลค่าหลายสิบล้านบาทแล้วนั้น เป็นเรื่องที่แทบเป็นไปไม่ได้เลยหรือมีโอกาสน้อยมากที่ผู้ที่ต้องการศึกษาศาสตร์พระเครื่องจะได้สัมผัสกับพระแท้เหล่านี้ เนื่องจากพระเครื่องที่มีมูลค่าสูงเหล่านี้ถูกเก็บรักษาเป็นอย่างดีและมักอยู่ในการครอบครองของผู้มีความพร้อมทั้ง ทุนทรัพย์ อำนาจ บารมี การจะได้เห็นหรือเรียนรู้จากพระแท้เหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่ยากมาก ดังนั้นการเรียนรู้พระเครื่องส่วนใหญ่จะเป็นการ ศึกษาผ่าน “ภาพถ่ายพระเครื่อง” ทั้งจากเว็บไซต์หรือนิตยสารพระเครื่องต่างๆ บางครั้งผู้ศึกษาจะได้มีโอกาสเป็นภาพถ่ายของพระจริงพระเก่า หรือบางครั้งก็ได้ศึกษาจากภาพถ่ายของพระใหม่ ดังนั้นภาพถ่ายพระเครื่องจึงกลายมาเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้พระเครื่องของผู้ที่สนใจในพระเครื่องที่มีอยู่ในปัจจุบัน (สมพล วัฒนา, การสัมภาษณ์, 2560)

ภาพถ่ายพระเครื่องที่ดีคือภาพถ่ายที่สามารถถ่ายทอดรายละเอียดของพระองค์นั้นๆได้อย่างถูกต้องครบถ้วนชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของ เนื้อพระ สีพระ ตำหนิ ร่องรอยที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละพิมพ์ ส่วนผสมวิธีการพิมพ์ ตลอดจนไปถึงร่องรอยต่างๆที่สามารถบ่งบอกถึงอายุของพระองค์นั้นๆได้เลย ล้วนเป็นสิ่งที่คุณเชี่ยวชาญด้านพระเครื่องให้ความสำคัญและเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้พระเครื่อง นอกจากนี้จะมีความสำคัญในด้านของการศึกษาศาสตร์พระเครื่องแล้วนั้น ภาพถ่ายพระเครื่องยังมีความสำคัญในด้านธุรกิจเชิงการค้าซื้อขายพระเครื่องผ่านระบบออนไลน์ ในรูปแบบธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ซึ่งภาพถ่ายมีความสำคัญมากในการประกอบการตัดสินใจเลือกบูชาหรือซื้อ-ขายพระเครื่อง โดยมีปัจจัยในการพิจารณาและตัดสินใจบูชาพระเครื่องได้แก่ ความเป็นพระเครื่องแท้ สภาพความสมบูรณ์ของพระเครื่อง การผ่านพิธีกรรมและประวัติเรื่องราวพระเครื่อง ความเชื่อในเรื่องของพุทธคุณเป็นสิ่งที่เพิ่มมูลค่าให้กับพระเครื่องมากยิ่งขึ้น (อภิรักษ์ จันตะนี, 2559, หน้า 94-105)

การถ่ายพระเครื่องนั้นเป็นเรื่องที่ยากและมีความละเอียดอ่อน ผู้ถ่ายภาพต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของพระเครื่องต่างๆ ข้อควรระวังในการถ่ายภาพพระเครื่องเพื่อไม่ให้เสี่ยงต่อการทำลายหรือสร้างความเสียหายให้กับพระเครื่องที่มีมูลค่าสูงและมีคุณค่าทางจิตใจต่อผู้บูชาที่ไม่อาจประเมินเป็นมูลค่าได้ และในเชิงคุณค่าด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับพระเครื่องกำแพงเพชรที่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์ ความเชื่อของคนในอดีต กระบวนการการทำพระเครื่องกำแพงเพชร และหลักในการถ่ายภาพพระเครื่อง เป็นองค์ความรู้พื้นฐานที่มีคุณค่าควรแก่การถ่ายทอดให้กับคนรุ่นต่อไป ไม่ควรเป็นองค์ความรู้ที่เก็บไว้เพียงแต่ในกลุ่ม “คนเล่นพระเครื่อง” หรือ “เซียนพระ” เท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญ ของภาพถ่ายพระเครื่องที่จะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมคุณค่าให้กับพระเครื่องทั้งในเชิงพุทธศิลป์และมีมูลค่าในเชิงพุทธพาณิชย์และงานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นการยกระดับคุณค่าของพระเครื่องพิมพ์ดินทั้งในเชิง พุทธศิลป์ และ เชิงพุทธพาณิชย์ในจังหวัดกำแพงเพชรให้ดีขึ้นตามไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการถ่ายภาพพระเครื่อง
2. เพื่อทดลองถ่ายภาพพระเครื่อง
3. เพื่อประเมินคุณภาพผลงานภาพถ่ายพระเครื่อง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการประเมินผล โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษากระบวนการถ่ายภาพพระเครื่อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่องและการถ่ายภาพพระเครื่องจำนวน 3 ท่าน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวกับพระเครื่องหรือการถ่ายภาพพระเครื่อง ได้แก่

1) นายสมพล วัฒนา ตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพิจิตร และอดีตประธานชมรมผู้อนุรักษ์ศิลปะและพระเครื่องเมืองพิจิตรมีประสบการณ์ในการทำธุรกิจซื้อ-ขาย พระเครื่องและเป็นที่ปรึกษาในการดูภาพถ่ายพระเครื่องให้กับวารสารพระเครื่องในประเทศหลายฉบับ

2) นายสันติ อภัยราช ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 9, ตำแหน่งพิเศษ ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร, ตำแหน่งพิเศษ รองประธานสภาวัฒนธรรมภาคเหนือ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดกำแพงฯ ประสบการณ์ในการจัดทำรายการและเว็บไซต์ รายการโทรทัศน์วัฒนธรรม และผู้เรียบเรียงข้อมูลหนังสือด้านศิลปวัฒนธรรมและพระเครื่องในจังหวัดกำแพงเพชร

3) นางดวงรัตน์ พะยอม เจ้าของแหล่งเรียนรู้การทำพระเครื่องนครชุม ผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่องจังหวัดกำแพงเพชร ประสบการณ์ในการทำพระเครื่องภายใต้แหล่งเรียนรู้การทำพระเครื่อง ถ่ายทอดให้กับคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

ภาพที่ 1 ภาพการลงพื้นที่สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายภาพเครื่องจากผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่อง และการถ่ายภาพพระเครื่องจำนวน 3 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบไปด้วยประเด็นคำถามดังนี้

1. ลักษณะที่ดีของภาพถ่ายพระเครื่อง
2. เทคนิคในการถ่ายภาพพระเครื่อง
3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายภาพพระเครื่อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้ ทำการนัดหมายเวลาและสถานที่ที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านสะดวกและเข้าไปสัมภาษณ์ข้อมูลโดยตรงด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลาในการสัมภาษณ์แต่ละท่านไม่เกิน 1 ชั่วโมง ทำการจดบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง และทำการจดบันทึกแบบคร่าวๆลงในแบบสัมภาษณ์ และกล้องถ่ายภาพในการบันทึกภาพขณะทำการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่องและการถ่ายภาพพระเครื่องทั้ง 3 ท่าน ทำให้ทราบถึงลักษณะสำคัญของภาพถ่ายพระเครื่องที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. สามารถแสดงรายละเอียดของพระเครื่องได้อย่างชัดเจน
2. แสดงสีของพระเครื่องได้เหมือนจริงมากที่สุด
3. แสดงสัดส่วนของพระเครื่องได้ถูกต้องไม่ผิดเพี้ยน
4. มีความสวยงามขององค์ประกอบภาพ ทั้งการใช้แสง การใช้ฉากหลังที่ทำให้พระโดดเด่น

ผลวิเคราะห์ข้อมูลเทคนิคการถ่ายภาพและการเลือกใช้อุปกรณ์ในการถ่ายภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้สามารถเก็บรายละเอียดภาพพระเครื่องได้คมชัดมากที่สุดได้เลือกใช้เลนส์ Macro ที่มีกำลังขยายสูงทำให้สามารถเก็บรายละเอียดของพระเครื่องได้ดีที่สุด
2. เพื่อให้ภาพชัดจนมากที่สุดจำเป็นต้องมีขาตั้งกล้องหรือขาจับกล้องในแนวตั้ง เพื่อให้กล้องนิ่งที่สุดขณะถ่ายภาพ และใช้สายลั่นชัตเตอร์หรือโหมดการตั้งเวลาถ่ายภาพในการบันทึกภาพทุกครั้ง
3. เพื่อให้ได้สีของพระเครื่องใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุดต้องใช้แหล่งกำเนิดแสง คือ ไฟต่อเนื่อง เช่น โคมไฟที่มีหลอดสีขาว หรือแฟลชสตูดิโอ และจำเป็นต้องปรับค่าสมดุลสีขาวให้ภาพออกมามีสีของพระใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด
4. เพื่อให้สัดส่วนของพระเครื่องมีความสวยงาม เกิดความผิดเพี้ยนน้อยที่สุด จึงควรใช้เลนส์ที่มีทางยาวโฟกัสสูงๆอย่าง 100 มม. และระดับของขาจับกล้องต้องทำระนาบกับพื้น 90 องศา
5. ฉากถ่ายรูปควรมีการใช้กระจกเป็นพื้นวางพระโดยกระจกที่ใช้จะมีด้วยกัน 2 ชนิดคือ กระจกใส และกระจกฝ้า โดยกระจกฝ้าจะลดเงาสะท้อนได้มากกว่ากระจกใส และมีช่องเปลี่ยนสีฉากในการถ่าย โดยการ ใช้กระดาษสีต่างๆสอดเข้าเปลี่ยนได้ตามความหมายสมกับพระที่ทำการถ่าย

6. ไฟหรือแหล่งกำเนิดแสงทั้งไฟแฟลช และไฟต่อเนื่อง ควรมีอย่างต่ำ 2 ดวง เพื่อให้ดวงหนึ่งเป็นแสงหลัก และอีกดวงทำหน้าที่เป็นแสงเสริมคอยลบเงาที่เกิดขึ้น หรือมีแผ่นสะท้อนแสงอย่างน้อย 1 อัน เพื่อใช้แทนไฟดวงที่สอง และไฟควรมีความอิสระสามารถปรับทิศทางได้ 360 องศา

2. ขั้นตอนการถ่ายภาพพระเครื่อง

ภาพที่ 2 อุปกรณ์ฉากถ่ายภาพพระเครื่องที่สร้างขึ้นเองโดยคำนึงถึงผลลัพธ์ของคุณภาพภาพถ่ายพระเครื่องที่ต้องการได้จากกระบวนการถ่ายภาพ

ภาพที่ 3 ภาพขั้นตอนการถ่ายภาพพระเครื่อง

ในกระบวนการถ่ายภาพพระเครื่องในงานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการแบ่งกลุ่มพระเครื่องที่ใช้ในการเป็นแบบในการถ่ายโดยแบ่งตามลักษณะของรูปร่างรูปทรงของพระเครื่อง โดยแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ รูปทรงซุ้ม รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงสามเหลี่ยม และรูปทรงวงรี จากนั้นนำผลงานภาพถ่ายที่ได้ไปประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่องและการถ่ายภาพพระเครื่องทำการประเมิน

ภาพที่ 4 ผลงานภาพถ่ายพระเครื่องทรงซุ้ม ทรงสี่เหลี่ยม ทรงสามเหลี่ยม และทรงวงรี

3. ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภาพถ่ายพระเครื่อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่องและการถ่ายภาพพระเครื่องจำนวน 5 ท่าน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับพระเครื่องหรือการถ่ายภาพพระเครื่องได้แก่

1. นายสมพล วัฒนา อดีตประธานชมรมผู้นุรักษ์ศิลปะและพระเครื่องเมืองพิจิตร
2. นายสันติ อภัยราช ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร
3. นางดวงรัตน์ พะยอม เจ้าของแหล่งเรียนรู้การทำพระเครื่องนครชุม
4. นายจิรพงศ์ ยืนยงค์ อาจารย์ระดับอุดมศึกษา สาขาจิตรศิลป์ ผู้สอนรายวิชาการถ่ายภาพ
5. นายธาดา พรหมทับ ช่างภาพมืออาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินคุณภาพประกอบไปด้วยประเด็นในการประเมินดังนี้

1. แสดงรายละเอียดของพระเครื่องได้อย่างชัดเจน
2. แสดงสัดส่วนของพระเครื่องได้อย่างถูกต้อง
3. แสดงสีของพระเครื่องได้อย่างถูกต้อง
4. ความสวยงามของภาพถ่าย
5. ความสวยงามในการให้แสง
6. ความสวยงามในการใช้พื้นหลัง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ผลประเมินคุณภาพผลงานภาพถ่ายพระเครื่องรูปทรงต่างๆ (N=5)

รายการประเมินคุณภาพ	ทรงซุ้ม \bar{x}	ทรงสี่เหลี่ยม \bar{x}	ทรงสามเหลี่ยม \bar{x}	ทรงวงรี \bar{x}	รวม
1. แสดงรายละเอียดของพระเครื่องได้อย่างชัดเจน	4.80	4.80	5.00	4.60	4.80
2. แสดงสัดส่วนของพระเครื่องได้อย่างถูกต้อง	4.20	4.40	4.60	4.80	4.50
3. แสดงสีของพระเครื่องได้อย่างถูกต้อง	3.60	3.40	4.20	3.80	3.75
4. ความสวยงามของภาพถ่าย	4.60	4.00	4.80	4.60	4.50
5. ความสวยงามในการให้แสง	4.20	4.00	3.80	4.40	4.10
6. ความสวยงามในการใช้พื้นหลัง	4.60	4.60	4.80	4.80	4.70

จากตารางที่ 1 จะพบว่าผลการประเมินคุณภาพภาพถ่ายพระเครื่องรูปทรงต่างๆ มีการแสดงรายละเอียดของพระเครื่องได้อย่าง ชัดเจนในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.80 การแสดงสัดส่วนของพระเครื่องได้อย่างถูกต้องในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.50 การแสดงสีของพระเครื่องได้อย่างถูกต้องในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.75 ด้านความสวยงามของภาพถ่ายในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.50 ความสวยงามในการให้แสงในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยที่ 4.10 และความสวยงามในการใช้พื้นหลังในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยที่ 4.70

สรุปผลและอภิปรายผล

จากการทดลองสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายพระเครื่องด้วยอุปกรณ์และองค์ความรู้ที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทำให้ได้ผลงานภาพถ่ายพระเครื่องจำนวน 24 ภาพ ประกอบไปด้วยภาพถ่ายพระเครื่องรูปทรงซุ้มจำนวน 10 ภาพ ภาพถ่ายพระเครื่องรูปทรงสี่เหลี่ยมจำนวน 7 ภาพ ภาพถ่ายพระเครื่องรูปทรงสามเหลี่ยมจำนวน 5 ภาพ และรูปถ่ายพระเครื่อง รูปทรงวงรีจำนวน 2 ภาพ โดยผลการประเมินคุณภาพผลงานภาพถ่ายพระเครื่องทั้งหมดโดยผู้เชี่ยวชาญด้านพระเครื่องและการถ่ายภาพพระเครื่อง พบว่า ในประเด็นการแสดงรายละเอียดของพระเครื่องอย่างชัดเจน นั้นมีคะแนนการประเมินคุณภาพในระดับสูงมากทุกภาพ อันเนื่องมาจากการเลือกใช้อุปกรณ์เลนส์ Macro ที่ใช้สำหรับถ่ายภาพระยะใกล้โดยเฉพาะ และการใช้ขาตั้งกล้องให้หนึ่งตลอดเวลาทำให้ได้คุณภาพของภาพในด้านความคมชัดมากที่สุดตามที่คาดไว้ และในส่วนของสัดส่วนของพระเครื่อง และความสวยงามของภาพ ทั้งการใช้แสงและการเลือกใช้พื้นหลังก็อยู่ในระดับมากที่สุดทุกภาพ เนื่องจากการใช้เลนส์ที่มีระยะทางยาวโฟกัสที่ยาวทำให้เกิดการบิดเบี้ยวผิดเพี้ยนของสัดส่วนพระน้อยอยู่แล้วประกอบกับการใช้ขาตั้งทำให้กล้องได้ตำแหน่งอยู่ในระนาบที่พอดีกับพระเครื่องทำให้แทบไม่เกิดการผิดเพี้ยนของสัดส่วนในภาพขึ้นเลย ส่วนการใช้แสงสามารถใช้แสงที่สามารถแสดงความลึกความตื้นของพิมพ์พระได้อย่างชัดเจนสวยงาม และการเลือกใช้ฉากหลังสีเข้มอย่างสีดำก็เป็นสีที่ช่วยขับให้พระดูโดดเด่นมากที่สุดโดยเฉพาะกับพระพิมพ์ดินแต่จะมีเพียงประเด็นด้านการแสดงสีของพระเครื่องให้ตรงกับต้นแบบยังทำได้ไม่ดีและผลการประเมินก็ออกมาต่ำที่สุดในทุกภาพ เนื่องจากสีของภาพที่ได้จะมีความอึมครึมของสี เนื่องจากมีความเปรียบต่างอันเป็นผลมาจากการใช้แสงไฟแฟลช และไฟที่ไม่ผ่านตัวกรองแสงทำให้มีสี แสงเงา เข้มกว่าความเป็นจริง ซึ่งในแง่ความสวยงามของภาพแล้วเป็นเรื่องที่ดี แต่ในแง่ของความถูกต้องยังจำเป็นต้องมีการปรับปรุงในส่วนของสีเพิ่มขึ้นอีก

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

วิจัยชิ้นนี้เป็นเพียงวิจัยที่ทดลองทำขึ้นในชั้นเรียนของรายวิชาการถ่ายภาพเพื่อการออกแบบ โดยมีจุดประสงค์ในการบูรณาการศาสตร์ด้านการถ่ายภาพมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งกรณีศึกษาของงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้การทำพระเครื่องนครชุม และพระต้นแบบที่ใช้จากในแหล่งเรียนรู้เท่านั้น หากต้องการนำไปประยุกต์ใช้กับการถ่ายภาพพระเครื่องของแหล่งอื่นอาจจะต้องทำการศึกษาลักษณะทางกายภาพของพระเครื่องในพื้นที่นั้นๆเพิ่มเติม เพราะพระเครื่องแต่ละพื้นที่นั้นมีอัตลักษณ์และรายละเอียดที่ต้องการจะนำมาเสนอผ่านภาพถ่ายที่แตกต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

สามารถศึกษาปัจจัยในการถ่ายภาพได้หลากหลายขึ้น โดยในงานวิจัยครั้งนี้ใช้ปัจจัยเรื่องรูปร่างรูปทรงของพระเครื่องเป็นตัวกำหนดในการสร้างผลงานภาพถ่าย แต่ในการวิจัยครั้งต่อไปสามารถแบ่งปัจจัยที่จะใช้ในการถ่ายภาพได้อีกหลายประเด็นเช่น ลักษณะพื้นผิวและวัตถุดิบของพระเครื่องเช่น พระเนื้อโลหะ มีหลักการถ่ายที่แตกต่างจากพระเนื้อดินอย่างไร และปัจจัยอื่นๆเช่นทิศทางของแสง มุมของแสง ชนิดของตัวกระจายแสง เป็นต้น จะทำให้ได้ผลการวิจัยที่มีหลากหลายมิติมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

อภิรักษ์ จันทะนี. (2559). เศรษฐกิจพระเครื่องเมืองไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10(1).